

VRIJ

BRIEF

LEVEN - VRIJHEID - EIGENDOM

ABSOLUTE RECHTEN VAN HET INDIVIDU

ZUID - AFRIKA *****

Zuid-Afrika staat de laatste tijd weer zeer in het centrum van de belangstelling. In gesprekken over dit onderwerp lijkt het dat iedereen, behalve ikzelf, weet hoe die Zuid-Afrikanen dat probeem moeten oplossen. Laat ik voorop stellen dat ik het systeem van "Apartheid" helemaal afkeur. Met discrimineren van de ene mens door de andere, omdat hij toevallig een andere huidskleur heeft, is minderwaardig. Als dat dan ook nog door de overheid tot systeem wordt verheven, is het alleen maar puur slecht. Het is duidelijk dat aan dat systeem een eind moet komen. Maar HOE ? En wat is het alternatief?

Voor mij staat vast dat als nu de Apartheid wordt afgeschaft, en we krijgen de zo geroemde politieke gelijkheid van "one man one vote", dat dat dan meteen de laatste "vrije" verkiezingen in Zuid-Afrika geweest zijn. Kijk maar wat er in alle andere Afrikaanse landen gebeurd is; bijvoorbeeld Zimbabwe met zijn communistische éénpartij stelsel en waar tegenstanders van de regering stelselmatig worden "uitgeschakeld".

Maar er spelen veel meer factoren een rol. Ik noem er slechts enkele:

-Niet alleen blanken zijn bang voor een verandering; gedurende mijn bezoeken ter plaatse heb ik een aantal gesprekken gehad met Indiërs die smeken om niet te veranderen. Hun leven staat op het spel.

-Het is niet alleen een kwestie van huidskleur (volgens een bepaalde bijbelinterpretatie is het blanke ras superieur aan het gekleurde), maar van jaloezie (om eigendom van een ander), van angst van blanken (een neger zou zijn baan kunnen krijgen), van mensen die "macht" willen krijgen of bang zijn die te verliezen.

-Geo-politiek is Zuid-Afrika een kernpunt in de strategie van Rusland vanwege de beheersing van de zeeroutes en vanwege de afhankelijkheid van het Westen van speciale delfstoffen, die ze alléén uit Z-A kunnen krijgen.

Er zijn nog veel meer facetten. Zoveel en zo belangrijk voor de toekomst van de wereld, dat we overwegen om aan deze zaak een studiebijeenkomst te wijden waarop we willen proberen al die punten eens objectief te belichten.

Nadere mededelingen hierover volgen zodra dit plan concrete vorm heeft. Ondertussen stellen we uw eventuele mening/informatie zeer op prijs.

H.J.J.

De VRIJBRIEF geeft U een antwoord op onderstaande vragen door U regelmatig te informeren over **Libertarisme/Objectivisme** en gelijksoortige levensbeschouwingen.

U krijgt informatie over mogelijke tegenmaatregelen, over libertarische acties, publicaties en gebeurtenissen in binnen- en buitenland.

Het LIBERTARISME is een wereldbeweging die werkt aan de bouw van een vrije wereld waarin vrede is; een wereld waarin de betrekkingen tussen alle mensen tolerant en vrijwillig zijn, zonder geweld of dreiging met geweld en met respect voor elkaars eigendom; met een economisch systeem gebaseerd op vrijwillige overeenkomsten.

Leden en samenwerkende organisaties streven dit doel na door onafhankelijke acties, waarvoor ieder zijn eigen vrij gekozen strategie volgt.

Door het verstrekken van informatie over gebeurtenissen in de libertarische beweging draagt de VRIJBRIEF bij aan een groter rendement en coördinatie van deze acties.

Wij bieden U een FORUM waar U Uw eigen libertarische visie kunt verkondigen en waar U antwoord kunt geven op de mening van anderen. (Artikelen zijn voor verantwoording van de schrijver)

Via de VRIJBRIEF hebt U een band met gelijkgezinde personen in de Benelux (en daarbuiten), die allen streven naar een betere wereld met **Vrijheid, Rechtvaardigheid** en **Vrede.**

Waarom verliest U steeds meer Uw vrijheid?
Waarom wordt U steeds meer afhankelijk van de overheid?

2nd European
Libertarian Convention

De tweede Europese Libertarische Conventie in Beitostolen in Noorwegen was een groot succes.

Uit zestien verschillende landen waren 140 libertariërs samen gekomen om te leren, te discussiëren en elkaar te ontmoeten.

Onze Noorse vrienden hadden alles perfect georganiseerd. Bij het binnenkomen viel al snel op dat er deze keer meer kleine kinderen en baby's meegekomen waren dan alle vorige conventies bij elkaar. Doordat het hele hotel tot onze beschikking stond, konden deze vrij rondkruipen door gangen en receptiehal. Dit gaf meteen een huiselijke sfeer.

Bij het inschrijven bleek dat alle gegevens verwerkt waren met behulp van een computer, waardoor een heel vlotte verwerking mogelijk was. Later bleek dat nog meer personen hun draagbare computer hadden meegebracht. Een demonstratie dat libertariërs wel met de tijd meegaan!!

De Noorse organisatoren hadden onder leiding van Bjorn en Helga Kjolset voor allerlei verrassingen gezorgd.

Het fraai uitgevoerde conventieboek bracht de deelnemers snel op de hoogte van een heel interessant programma.

Op het openingsbanket werden we door enkele Nooren ontvangen in hun nationale klederdracht. Een beker met het "libersign" en met voor ieder zijn eigen naam ingebakken was een zeer origineel en welkom souvenir. Ook dat we 's morgens gewekt werden door de galmende tonen van o.a. Grieg, die uit de in de gangen opgestelde luidsprekers kwamen stromen, werd door de (meeste) deelnemers als een aangename verrassing ervaren.

Het programma was zeer afwisselend, boeiend en mogelijk iets te overladen.

De eerste dag gaf ons een inzicht in de situatie in de Skandinavische landen. Al wisten de meeste deelnemers wel dat de staatsalmacht in Skandinavië nog verder was doorgedrongen in het privéleven van de inwoners dan in andere westerse landen, toch waren we zeer geschokt door uit de eerste hand te horen hoe de situatie echt is. Vooral de informatie over de "Zweedse Kinder-Goelag" was angstaanjagend. Meer dan 25.000 kinderen zijn al zeer jong, soms direct na de geboorte, bij de ouders weggehaald en worden door de "staat" opgevoed. Dit omdat volgens "iemand" de ouders er minder geschikt voor zouden

SELCON

NORWAY

Hub Jongen

zijn. We zullen daar in de toekomst nog wel eens op terugkomen, maar één puntje nog om de ernst van die situatie aan te duiden. Een van de Zweedse sprekers was John-Henri Holmberg. Deze heeft ook zelf kleine kinderen. En we hoorden van diverse Skandinaviërs dat het zeer moedig van hem was om over deze zaken te spreken, want alleen daardoor al liep hij gevaar dat men zijn kinderen bij hem zou komen weghalen.

De tweede dag werd besteed aan "fundamentele problemen", en Frank van Dun was hier weer subliem met zijn lezing over "Vrijheid, moraliteit en rechtvaardigheid".

Uit de Benelux kwamen ook de sprekers Jan Smid, Andre Spies, Michiel van Notten en ikzelf.

De volgende dagen werden besteed aan economie, cultuur en kunst.

Zonder de andere sprekers te kort te willen doen, wil ik toch nog graag enkele namen noemen van sprekers die een grote invloed hadden op het slagen van de conventie: Camille Castorina, Walter Block, Bruce Evoy, Mogens Glistrup, Sam Konkin, Leonard Liggio, Tibor Machan en vooral ook Stefan Blankertz.

Het voert te ver om alles in detail te behandelen. We zouden dan naast de verslagen over de lezingen kunnen ingaan op de goede maaltijden, de interessante excursie, het eigen "selcon geld" de vertoonde films, en het ontspannende cabaret waarvoor ook Louk Jongen en Yves Cerkel een leuke bijdrage leverden.

Er was eigenlijk niets negatiefs, of het zouden de hoge prijzen moeten zijn voor een drankje waarin alcohol verwerkt was!

Er worden al nieuwe plannen gesmeed voor volgende conventies. Voorlopig al gepland voor 1986 in Stockholm, 1987 in Athene, 1988 in Australië en ter gelegenheid van de tweehonderdste verjaardag van de Franse Revolutie in 1989 in Parijs.

Ik hoop dat ik die allemaal kan bezoeken en ik wens u hetzelfde toe. Ik weet nu al dat we er geen spijt van zullen krijgen.

TEGEN HET NATUURRECHT

=====

Variatie op een thema van Gilbert de Bruycker

De stroming binnen de filosofie die zich beroept op de idee dat mensen van nature armen en benen hebben is een vreemde zaak. Vooreerst is het ongerijmd te beweren dat de mensen van nature armen en benen hebben en dan te moeten toegeven dat diezelfde natuur niet kan verhinderen dat mensen ongelukken overkomen waarbij ze armen of benen verliezen.

De idee dat er een menselijke natuur is, is een mystieke en metafysische conceptie vertrekkend van een non-nominalistische opvatting over het wezen van de mens. De aanhangers van die idee beweren dat alle mensen dezelfde natuur hebben, d.w.z. dat alle mensen mensen zijn (een opvatting die voldoende weerlegd is, o.m. door Sartre, wiens autoriteit op dit vlak niet kan betwijfeld worden, aangezien hij ook zichzelf meermaals weerlegd heeft. Overigens moeten we ook geen gehoor geven aan diegenen die beweren dat zelfs als het waar is dat een mens kan kiezen of hij of zij een post-impressionistisch schilder of een makelaar in granen zal zijn - de stelling van Sartre - daaruit niet volgt dat een mens kan kiezen geen mens te zijn, maar een aardworm of een kruik bessenjenever.) Vertrekkend van de idee dat mensen zijn wat ze zijn is het een kleine stap om de onrechtmatigheid van de staat aan te tonen: deze is immers in strijd met ieder zelfbeschikkingsrecht van de mensen (zie Frank van Dun die het bestaat voor die kleine stap een paar honderd bladzijden nodig te hebben).

Het libertarisme doen afhangen van de idee dat mensen mensen zijn en geen kruiken bessenjenever, betekent dat men zichzelf alle wind uit de zeilen neemt. Het doet het streven naar een vrije samenleving met beperkte staatsmacht struikelen over het utopisch ideaal van een samenleving zonder staat - precies zoals het utopisch ideaal van het platte vlak in de Euclidische meetkunde nu al eeuwenlang de onoverkomelijke hinderpaal is voor diegenen die vloeren en biljarttafels willen maken met slechts een beperkt aantal oneffenheden. De staat heeft twee empirische grondslagen: gezag en territorium, en het heeft geen zin te willen aantonen dat zijn bestaan onrechtmatig zou zijn: hoe zou men überhaupt kunnen aantonen dat iets met gezag en territorium onrechtmatig is? Laat ons ernstig blijven!

Het staatsgezag is er juist omdat er geen natuurlijke of objectieve fundering voor de mensenrechten is. Waar zouden de men-

sen hun rechten vandaan hebben indien niet van de staat? De mensen willen bevrijden van het juk van de staat onder het voorwendsel dat de staat zelf alleen maar uit mensen bestaat die zich het recht toe-eigenen over hun medemensen te heersen, doet juist de bedreiging toenemen van de tirannie van het onmiddellijke milieu waarin men leeft, van de zeden, gebruiken en vooroordelen die men zal ondergaan. Wie kan blind zijn voor het emancipatorisch karakter van de staat die geen vooroordelen, gebruiken of manieren heeft en in zijn weergaloze zedeloosheid onpartijdig en alwijs de orde handhaaft. En met "de orde" bedoel ik natuurlijk niet enige natuurlijke orde - want dat is een mystiek en metafysisch begrip - maar de staatsorde, d.w.z. de enig denkbare orde. Hoe willekeurig het is om het begrip van een aan de menselijke natuur beantwoordende orde te hanteren blijkt uit het feit dat het socialisme er zich eveneens op beroept - en dat zegt genoeg: sedert de ontdekking van het feit dat ook socialisten brood eten zal niemand nog in eer en geweten durven beweren dat brood enige voedingswaarde heeft.

Hoe rancuneus de voorstanders van het natuurrecht zijn moge blijken uit dit citaat van Cerceuil-Souelle: "Le droit positif de l'état, fondé sur une idée sans réalité naturelle, abandonné à la conscience des puissants, est devenu une collection de principes imaginaires auxquels chacun pouvait ajouter quelque chose en s'inspirant de sa cupidité." (Préparation à l'étude du droit - 1887). Let op de datum: 1887. Juist in die periode heeft men komaf gemaakt met de laatste restjes van het natuurrechtelijk denken in de politiek. En wat was het resultaat? Juist: het positief recht, niet langer geremd door enig utopisch ideaal, heeft binnen de kortste keren de totalitaire en interventionistische staten van de 19e eeuw ontmanteld en de vrije samenleving met de beperkte staatsmacht ingevoerd. En laat de voorstanders van het natuurrecht nu maar eens optornen tegen dit onweerlegbaar historisch argument.

- DURAN FUNKAN -

HET IS BINNENKORT WEER VERKIEZINGSTIJD

.....

Don Ernsberger 1)

En dus komen er weer gevoelens van onbehagen op bij hen die de vrijheid liefhebben en de macht van de staat haten.

Voor libertariërs die uit de pas lopen met de 'werkelijkheid', is het een krankzinnige tijd waarin duizenden franken of guldens worden uitgegeven, maanden lang kranten, tijdschriften, radio en televisie de aandacht richten op een aantal politieke partijen, die het volk ervan proberen te overtuigen dat hun miniscule verschillen ten aanzien van regeringsplannen monumentaal zijn, en dat een overwinning door een andere partij desastreus zal zijn voor de toekomst van de natie. Libertariërs aanschouwen verbaasd dit publieke spektakel.

Dat er geen werkelijk verschil is en dat er geen fundamentele keuze kan worden gemaakt ziet men bijvoorbeeld als het gaat om de plaatsing van kruisraketten. De trieste werkelijkheid is dat de kans op een nucleaire oorlog praktisch hetzelfde blijft of die dingen nu wel of niet in de Benelux staan. Of kijk naar het R.S.V. debat: alle grote partijen helpen mee om onrendabele bedrijven te steunen ten koste van bedrijven die wel renderen. Alle partijen willen meer invloed en meer regelingen: er wordt gepraat over reclame op de t.v., het aantal radiozenders dat is toegestaan, of artsen zich wel of niet mogen vestigen, of men met z'n tweeën een

" IN 1990, ... IS WEST-EUROPA, COMMUNISTISCH."

voordeur deelt, enz. Veel tijd, dus geld (!) wordt besteed aan discussies over het korten van uitkeringen, waarna de 'echte' minima dan weer een kadootje krijgen, en ambtenaren hun tijd moeten verspillen om te controleren wie er met wie samen woont. Men gaat aantallen werkelozen anders definiëren en tellen zodat er wat meer of minder uit komt. Alle partijen doen aan dit circus mee. Het maakt niets uit wie er wint bij de komende verkiezingen: de belastingen gaan omhoog, eventueel onder het mom van solidariteitsheffing of zo; het aantal regelingen gaat toenemen en het socialisme komt weer een stapje dichterbij. (Lenin zou in zijn vuistje lachen: in 1990, heeft hij voorspeld, is West-Europa, zonder militair ingrijpen van de S.U. communistisch).

En na afloop van de verkiezingen kunnen onverwachte coalities worden gevormd van partijen die zich tijdens de verkiezingen

als tegenstanders hebben voorgesteld, en elkaar voor alles wat lelijk is hebben uitgemaakt. Ongeacht wie als winnaar uit het circus tevoorschijn komt zijn de uitzichten op vrede, vrijheid en welvaart op de lange termijn vrijwel dezelfde ... verdomd klein. Het politieke systeem is gericht op het vormen van coalities, op besluiten bij kleine meerderheid, op ruilhandel als het er om gaat een voorstel aangenomen te krijgen, op middelmatigheid.

Het lijkt er op dat het aantal kiezers dat nauwelijks nog verschil ziet tussen de ene partij en de andere toeneemt: men stemt mogelijk nog om de minst slechte van een aantal kwaden te kiezen.

Maar veel Belgen en Nederlanders zullen de verkiezingsdag zien komen en gaan zoals altijd: onbeïnvloed, ongeïnteresseerd, denkend aan de dingen van alledag. En dan zijn er nog de niet-stemmers en zij die hun biljet ongeldig maken.

Het is te hopen dat steeds meer mensen hun verkiezingsbiljet zullen gebruiken om hun ongenoegen kenbaar te maken in plaats van iemand een mandaat te verschaffen.

1) Uit "Individual Liberty", bewerkt door W. Albada.

*****

"Nummer 01234567-89 NU opstaan !"

"Nederlanders" hebben op het moment dat ze deze VRIJBRIEF ontvangen allemaal een nummer gekregen. Met dit "fiscaal" nummer zit u in de computer. De overheid kan u nu nog makkelijker volgen en onder controle houden.

Parallel wordt er aan gewerkt om uw nieuwe paspoort voor computerverwerking geschikt te maken.

Nog verder gaat het idee om allerlei gegevens maar rechtstreeks, (buiten u om) naar de fiscus te laten gaan, zodat u niet eens meer zelf uw belastingsformulier hoeft in te vullen. U wordt dan gewoon "belast".

Nu reeds moet u formulieren invullen als u bedragen boven vijfduizend gulden naar het buitenland overmaakt. Dit zal binnen dit systeem natuurlijk stringenter worden.

Harry Schultz schreef in een recente nieuwsbrief: "Het einde van het Individu is in zicht. Over achttien maanden is het bekeken. Regel uw zaken nu!"

We geven dit advies hierbij aan u door.

STEM WETTELIJK EN KLEUR HET BOLLETJE WIT

.....

Eric Verhulst

Op kiesdag heeft de Belg, die "stemgerechtigd" is, twee keuzen: ofwel begaat hij een misdrijf door niet te gaan stemmen ofwel vervult hij zijn "wettelijke plicht" en gaat het stemhokje binnen. De wet legt dus een verband tussen het recht te mogen stemmen, de plicht te moeten stemmen en het plegen van een misdrijf als men die plicht niet vervult. Het verband hiertussen is dit van een contradictie, een logische onverenigbaarheid. Dus wie niet van zijn stemrecht gebruik wil maken, kan alleen nog de vrije keuze maken (want dit recht kan hem niet ontnomen worden) van een misdrijf te plegen.

Waarom zou iemand van zijn stemrecht geen gebruik willen maken? Wel, misschien omdat de betrokkene over informatie beschikt over hetgeen het gevolg is van die stem uit te brengen. Betrokkene heeft tot zijn gedempte vreugde vastgesteld dat Orwell's voorspelling over 1984 gelukkig niet in vervulling gegaan is zoals Orwell het in detail voorzien had. In dit land echter zijn er in 1985 enkele merkwaardige beslissingen getroffen geworden voor diegenen die door middel van de stem van betrokkene delegatie gekregen hadden dit in zijn naam te doen. "1995" ? Zo werden de subsidies voor hoevetoerisme (ten behoeve van de hoeve-eigenaars) van 20 naar 40% opgetrokken. Zo werd er eenparig mee ingestemd een verbod te heffen op het publiek maken van opiniepeilingen in de maand die verkiezingen voorafgaat. Naar verluid, "om de kiezer niet te beïnvloeden". En zo werd door de coalitie-meerderheid in het parlement de bevoegdheid om kernwapens te plaatsen op Belgisch grondgebied overgedragen aan de regering, alhpewel een bestaande wet duidelijk niet zo bedoeld was. Betrokkene vraagt zich af om welke reden hij via zijn belastingsgeld hoeve-eigenaar X financieel moet helpen om enkele kamers in te richten voor zijn neven en nichten. Daarvoor heeft betrokkene toch geen delegatie gegeven. Of komt straks nog de wet op het verplicht hoevetoerisme?

Het verbaast betrokkene des te meer daar de regeringspartijen belastingsvermindering beloofd hebben, maar er bedekt en eerlijkheidshalve aan toevoegen dat dit in feite nog niet kan want er is nog zoveel schuld van de gemeenschapshuishouding af te betalen. Heeft betrokkene ook delegatie gegeven tot het maken van schulden? Net zo min als betrokkene delegatie gegeven had om in zijn plaats stemloze aan-

delen te kopen (van zijn belastingsgeld) van een zieltogende staalfabriek. En indien betrokkene niet beïnvloed mag worden door allerlei tegenstrijdige opiniepeilingen (waaruit hij dan wel zelf de conclusies trekt), waarom mag betrokkene dan wel beïnvloed worden door allerlei misleidende verkeizingscampagnes? En die worden dan nog grotendeels gevoerd via openbare media die volgens een politiek representatief monopolie gedirigeerd worden. En wat die raketten betreft, betrokkene heeft er feitelijk niet zoveel tegen want hij meent dat ze nodig zijn om zijn vrijheid en die van de gemeenschap veilig te stellen. Waarom dan echter staan de vertegenwoordigers van betrokkene en van die gemeenschap het beslissingsrecht hierover af aan anderen? Wellicht om nogmaals te bevestigen dat die vertegenwoordiging in feite niet zoveel uitmaakt. En waarom heeft de vertegenwoordiger van betrokkene, net zoals zijn "gedachte" collegas, in massa meerderheid tegen minderheid gestemd? Betrokkene heeft het individu dat hem vertegenwoordigt in waarde overschat. Dit individu was blijkbaar niet wijs en moedig genoeg om een individuele stem uit te brengen.

Waarom hult de wolf zich steeds in een schapevacht? En waarom vereenzelvigt de vertegenwoordiger van betrokkene zich steeds met een "partij" en niet met diegenen die hem verkozen hebben? Maar ja, wellicht werd hij wel door die hoeve-eigenaar en niet door hem verkozen. Betrokkene schudt het hoofd en denkt: dit is geen democratie meer, maar een participatie. Betrokkene zoekt dus een alternatief. Betrokkene gaat hierbij ten rade, niet bij de media, maar bij zichzelf. Aangezien betrokkene de contradictie tussen "recht" en "plicht" wil ontlopen - men heeft hem verteld dat dit ofwel tot schizofrenie ofwel tot apathie leidt - neemt betrokkene de vrije keuze geen misdrijf te plegen en zijn recht-plicht op te nemen- uit te voeren. In het stemhokje kiest betrokkene vrij voor diegene die hem zal vertegenwoordigen. Hijzelf, de betrokkene, staat echter nergens op de lijst. Betrokkene neemt het rode potlood en kleurt alle bolletjes wit. Als voldoende betrokkenen straks ook alle bolletjes wit kleuren, dan zullen er volgend jaar in het palies van de vertegenwoordigers minder gasten aan de feesttafel aanschuiven.

LEEF LIBERTARISCH

Een van de belangrijke dingen voor individualisten is het hebben van voldoende bewegingsruimte. Immers om onaangepast te zijn en toch anderen niet in de weg te zitten, en dat is wat libertariërs willen, is ruimte een noodzakelijke voorwaarde. Je moet je kunnen uiten, dingetjes realiseren en er met anderen van genieten.

De hedendaagse maatschappij straft onaangepastheid. Mensen die anders zijn, die meer of andere dingen willen dan het direct voor de hand liggende, zijn volgens de huidige opvattingen op zijn minst zonderling. Als ze al niet in een gekkenhuis thuishoren, hebben deze fantasten en zwerwers toch minstens een psychiatrische behandeling nodig om hen weer in het gareel te krijgen, hen te standaardiseren. Mensen met eigen verantwoordelijkheid lijden aan nerveuze spanningen omdat hun leven boeiend en afwisselend is. Als je eisen aan het leven stelt, loopt dit niet altijd op rolletjes, er zijn tegenslagen te incasseren.

Het ideaal van de moderne mens is niet wat te presteren maar hij zoekt veeleer een uitgestreken gelijkmoedigheid: geen tegenslagen en geen uitgelaten vreugde. Oneffenheden worden geëgaliseerd met sigaretten, alcohol en bij zware gevallen met librium en valium. Men gaat risico's uit de weg en verzekert zich tegen de meest onwaarschijnlijke voorvallen. Bij voorkeur moet alles hetzelfde blijven. Kernenergie mag niet: nieuw en misschien zitten er wel risico's aan. Het waterhoofd van de sociale verzekeringen moet blijven. Verantwoordelijkheden worden naar een collectief afgeschoven, een collectief dat er voor zorgt dat er steeds minder verandert en er niets schokkends kan gebeuren voor groep en individu.

Wilt u dit collectief inperken, dan zult u in de eerste plaats de eigen verantwoordelijkheid weer tot ideaal moeten verheffen. Dit betekent leren weer met risico's te leven. Kortom u moet veranderen en niet zozeer de overheid. Die over-

heid betekent alleen een extra risico in die zin dat er een hoop wenselijke dingen niet mogen en sommige storende dingen zelfs moeten. An sich is er echter geen verschil met de risico's die een zeezeiler op zee loopt. Er zijn regeltjes waar de zeiler zich aan moet houden wil hij niet verdrinken. Hij kan echter vrij zijn reisdoel kiezen.

Het libertarische reisdoel is een vrijere samenleving, een volledig vrije zelfs. De strategie om dit doel te bereiken is echter niet fantaseren over dat luilekkerland, maar het actief trainen voor de overtocht. Te oefenen, de krachten te bundelen en bij mooi weer de eerste uitstapjes te wagen. Selcon was een dergelijke expeditie. Een week lang konden de deelnemers hun hart ophalen aan uitdagende gespreksonderwerpen. Men kon het met de gesprekspartner oneens zijn, en blijven (!), zonder dat dit aan het wederzijdse respect afbreuk deed. Anderen maakten plannen om gezamenlijk wat te ondernemen. U vond er een vrije en open markt van ideeën en stimulansen.

Selcon is verleden tijd. De vruchtbare samenwerking tussen libertariërs onderling hoeft daarom echter niet op te houden. Ook buiten de georganiseerde libertarische bijeenkomsten kunt u gelijkgeaarde partners vinden die meer willen dan niet doodgaan. Dergelijke partners zijn van levensbelang. Een individualist is niet persé een kluizenaar. Hij stelt alleen de eis dat zijn partner hem in zijn waarde laat, u en uw ideeën respecteert, u levensruimte biedt. Selcon bewees weer dat dit onder libertariërs mogelijk is. Libertariërs laten elkaar de nodige ruimte om anders te zijn. Ik zie hierin een reden te pleiten voor een nauwere samenwerking tussen libertariërs onderling, niet om de overheid met een putsch op te heffen, maar om vreugde te beleven aan het samenwerken met uitdagende, verrassende medemensen.

LOUIS VAN STEKELENBURG

LIBERTARISCH BOEKCENTRUM

Postbus 336 - 2100 AH Heemstede

Bezoeken? Informatie? Bel 023 - 29 09 41.

"Specialist in vrijheid sinds 1975!"

U KUNT UW ADVERTENTIE OPGEVEN

AAN DE REDACTIE. PLAATSING

VOOR ABONNEES VOORLOPIG GRATIS.

CISKEI

Het eerste vrije bolwerk in een collectivistische wereld?

Ciskei, een der voormalige thuislanden in de Republiek Suid Afrika, is in 1981 een zelfstandige staat geworden. Men zou verwachten dat de diverse landen, die zich intensief bezighielden met de apartheidsproblematiek in de R.S.A., in de rij zouden staan om deze nieuwe staat onmiddellijk te erkennen. Niets is echter minder waar. Behalve de R.S.A. heeft nog geen enkel land Ciskei als zelfstandige staat erkend!

Na de losmaking van de R.S.A. heeft de regering van Ciskei een nieuwe grondwet aangenomen, die gereed was gemaakt door een speciaal daarvoor aangestelde commissie. Zowel door de Commissie Swart*, als door de Commissie Louw** zijn diepgaande studies gemaakt van de voor en nadelen van diverse systemen, wanneer deze in Ciskei toegepast zouden worden. Beide commissies zijn unaniem van mening dat een totaal verarmd land als Ciskei slechts door middel van een vrije-markt politiek uit de problemen geholpen kan worden. Die vrije-markt politiek zal dan gesteund moeten worden door een wetgeving die de mensen niet alleen economische vrijheden biedt, maar die de mens op alle gebieden vrijlaat.

De heer Lennox Sebe, de president van Ciskei, was al in 1970 een groot voorstander van het invoeren van een vrije-markt politiek in Ciskei. Dat blijkt wel uit de in die tijd door hem gehouden speeches. Van hem kunnen we dan ook wel verwachten dat het niet alleen bij een eerste aanzet zal blijven. De aanbevelingen van de beide commissies zijn door de regering in zijn geheel aanvaard. Gedeeltelijk is een en ander reeds in de wetgeving opgenomen, een ander deel komt pas later aan de beurt.

Zo te zien is er niets dan lof voor dit land. Toch zijn er vrijwel onoverkomenlijke problemen. De toestand, waarin Ciskei verkeerde op het moment van het verkrijgen van zelfbeschikking, was er een van totale disorde. Ciskei erfde van de R.S.A. een geheel gesocialiseerde maatschappij en wetgeving. Sommige zeglieden gaan zelfs zo ver om te stellen dat zelfs in de U.S.S.R. de maatschappij minder ver gesocialiseerd is. Jarenlang heeft Ciskei (evenals trouwens de andere "thuislanden") t.b.v. de R.S.A. als vuilnisbak gediend om overtollige en onbruikbare zwarten kwijt te raken. Was men oud, bejaard, werkeloos of op welke manier dan ook niet productief voor de republiek, dan werd men naar Ciskei gestuurd. Het gevolg is dat men daar nu zit met een percentage werkeloze van 40 (van de volwassen bevolking) en dat in een land met weinig of geen bodemschatten, landbouwgronden of industrialisatie. De fabrieken die er staan zijn zeer ouderwets en kunnen dus niet op de internationale markt concurreren.

In de komende 10 jaar verwacht men dat er zo'n 300.000 jongeren aan het arbeidsproces zullen gaan deelnemen. Dit levert een behoefte aan zo'n half miljoen banen op. Naast deze aanwas blijft het land echter ook nog altijd zijn vuilnisbakfunctie behouden. Wanneer er in de R.S.A. zwarten zonder werk komen, die volgens de huidige opvattingen thuishoren in bepaalde gebieden, dan hebben zij automatisch (althans volgens de R.S.A.) de nationaliteit van dat land. De mensen uit gebieden,

die deel uitmaken van de staat R.S.A. hebben tevens het Zuid Afrikaanse staatsburgerschap. Wanneer zo'n thuisland zich echter, zoals Ciskei en drie andere thuislanden hebben gedaan, afscheidt en zelfstandig wordt, dan worden die mensen automatisch statenloos. Het thuisland heeft ze dus maar op te nemen.

De bezwaren van de tegenstanders van de thuislanden berusten op deze gang van zaken. Hoewel veel apartheidswetten in de R.S.A. zijn afgeschaft, en een groot aantal volkomen genegeerd wordt, lijkt het streven van de republiek op deze wijze een "humanere" manier om van het probleem af te komen. Meewerken aan de thuislanden zou dan het steunen van de Grand Apartheid betekenen. Men is bang dat na verloop van tijd de R.S.A. alleen nog maar zwarte "gast"arbeiders zal kennen en dat alle zwarten ontheemd zullen zijn. De bezwaren, vooral tegen Ciskei gericht, worden ook voor een groot deel ingegeven door de angst dat dit experiment gaat slagen. De R.S.A. maakt momenteel zowel op politiek, als op economisch vlak een crisis door. Wanneer nu in een land, midden in hun territorium, de problemen via het vrije-markt mechanisme worden opgelost, dan zou deze situatie voor de R.S.A. wel eens een economische bedreiging kunnen gaan worden.

In 1970 vond Mr. Ian Hetherington, hoofd van de Zuid Afrikaanse tak van Norton Ltd., dat er veel te weinig zwarte ondernemers in Zuid Afrika waren. In 1974 werd door hem en door Norton in Johannesburg de Small Business Advisory Service opgericht. Deze SBAS heeft in de loop der jaren duizenden zwarte mensen aan bedrijven geholpen. Dhr. L. Sebe heeft deze Mr. Hetherington als adviseur aangetrokken. Onder zijn leiding worden een aantal fiscale wetgevingen uitgewerkt.

Op 1 maart 1985 is er een wet aangenomen die het volgende regelt:

De bestaande vennootschapsbelastingen worden opgeheven en er komt geen nieuwe belasting voor in de plaats.

De Inkomsten Belasting wordt 15 % van alle verdiensten boven de \$ 4.000,- per jaar, en er zullen geen aftrekposten zijn. (simpeler kan het niet!)

De B.T.W. wordt gehandhaafd op 10 % (de eerste levensbehoeften zijn echter vrijgesteld van B.T.W.)

Voor betalingen aan het buitenland komt een voorheffing van 15 % op alle uitbetalingen t.b.v. dividenden, royalties en renten.

Het gemiddelde jaarinkomen in Ciskei bedraagt \$ 1950. 95 % van de bevolking zal dan ook geen inkomstenbelasting betalen!

Op deze manier is het systeem van Ciskei zeer aantrekkelijk voor buitenlandse investeerders geworden. Het is de vaste overtuiging van de regering in Ciskei dat op deze manier het werkeloosheidsprobleem beter kan worden aangepakt en opgelost dan met het, vroeger, door de R.S.A. ingevoerde systeem. Door de R.S.A. werden nieuwe bedrijven gesubsidieerd met: 80 % van de huur van de fabriek; 95 % van de lonen; dit tot \$ 300.000 per locatie; 60 % van de transportkosten en een gedeelte van de huisvestingskosten, de training, electriciteit etc. Het totaal van deze kosten is meer

(vervolg op pag. 9)

RAAD VAN TOEZICHT MAAKT WEGVERVOER VLEUGELLAM

.....

G.J. van Norel

Het beroepsgoederenvervoer heeft te maken met zeer veel regels, vergunningen, etc. Ook wordt er voor deze bedrijfstak al jaren een CAO afgesloten door de vier werkgeversorganisaties (KNWTO, KVO, NOB-Wegtransport en PCB) en de twee werknemersbonden (FNV- en CNV-vervoersbond). Deze CAO wordt veelal door de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid voor het merendeel der bepalingen algemeen verbindend verklaard. Daarmee worden ook de niet bij de vier werkgeversorganisaties in het beroepsgoederenvervoer aangesloten ondernemers verplicht zich aan (het merendeel) van de CAO-bepalingen te houden.

Werkgevers- en werknemersorganisaties hebben in het midden van de jaren zeventig de 'Stichting Raad van Toezicht in het Beroepsgoederenvervoer' opgericht. Deze stichting zetelt in Alphen aan de Rijn en in het bestuur hebben zowel de werkgeversbonden als de werknemersbonden zitting. De directie wordt gevormd door een vertegenwoordiger van de werkgevers en een vertegenwoordiger van de werknemers, waarbij overigens uit het hele functioneren van de Raad van Toezicht (verderop veelal aangeduid met RvT) blijkt dat de stem van het werknemersdirectielid (zijnde een vertegenwoordiger van de FNV) blijkt te overheersen. Binnenkort kan echter verwacht worden dat er een nieuwe directeur van werkgeverszijde zal worden benoemd. Gehoopt moet worden dat het nieuwe directielid krachtiger op zal treden tegen de druk van FNV-zijde.

De Raad van Toezicht controleert werkgevers of zij de CAO wel naleven. Indien zij fouten ('overtredingen') constateert, wordt een klacht gedeponseed bij het College van Advies (CvA). Dit College is echter bij wet ingesteld (Wet Autovervoer Goederen WAG) en schakelt n.a.v. de klacht de Loontechnische Dienst (behoorend tot het ministerie van S.Z. & W.) in, die haar rapporteert aansluitend op een opnieuw ingesteld onderzoek. Er wordt dan een hoorzitting gehouden over dit rapport door de CvA, en dan besluit de CvA tot het al of niet geven van een 'advies' aan de Commissie Vervoersvergunningen (CVV) inzake te nemen strafmaatregelen. De CVV is dan gehouden een voorwaardelijke schorsing op te leggen met een proeftijd van een jaar. Indien bij een controle daarna wordt geconstateerd dat de CAO nog niet geheel conform de regels wordt nageleefd (ook al is dat op geheel andere onderdelen dan de eerste keer en/of zeer ondergeschikte punten), dan volgt onverbiddeijk het alsnog uitvoeren van de voorwaardelijke straf en wordt het betrokken bedrijf stilgelegd. Dat kan zijn voor 5, 10, 15, 20 of 25 dagen, maar het is zelfs mogelijk met deze strafmaatregel een bedrijf voorgoed te sluiten.

In geen enkele andere bedrijfstak in ons land kent men de mogelijkheid dat een instantie, samengesteld uit werkgevers- en werknemersvertegenwoordigers ervoor zorg kan dragen dat een individueel bedrijf zijn vergunning kwijtraakt. Zonder vervoersvergunning is een transportbedrijf lamgelegd, en kan zij haar verplichtingen niet nakomen. Geen enkele andere bedrijfstak kent de mogelijkheid om bedrijven, die om wat voor reden dan

ook, zich niet (geheel) houden aan de CAO-bepalingen, het werken onmogelijk wordt gemaakt door simpelweg de benodigde vergunning in te trekken. De vervoersvergunningen zijn een overblijfsel van de Duitse bezetting van ons land (ingevoerd door Seyss Inquart), en later door de Nederlandse regering gelegaliseerd. De zogenoeten Commissie Geelhoed heeft over het huidige stelsel zeer behartigwaardige opmerkingen gemaakt.

Zo is in haar rapport onder andere te lezen dat: "Het bestaande stelsel van regels in het goederenvervoer, hoe omvangrijk dat al is, niet beantwoordt aan een van de meest fundamentele vereisten, waaraan wetgeving moet voldoen, namelijk dat zij een geschikt middel is om het daarmee beoogde doel te bereiken". En ten aanzien van de koppeling van de naleving van de CAO aan de verleende vergunning wordt gesteld: "Overtreding van CAO-bepalingen leidt op zichzelf genomen niet tot een ten opzichte van derden onverantwoorde wijze van beroepsuitoefening. Bovendien kan naleving van de CAO-bepalingen in het eigen systeem van het arbeidsrecht voldoende worden gewaarborgd."

Terug naar de werkwijze van de Raad van Toezicht. Een ieder die daarvoor aanleiding ziet, kan bij de RvT een klacht indienen. Daarbij blijft de klager voor de beklagde desgewenst anoniem. Dat heeft als consequentie, dat:

- 'collega'-vervoerders elkaar kunnen aanbrengen uit 'concurrentieoverwegingen';
- ontevreden klanten (particulieren, zowel als bedrijven) anoniem door middel van een klacht een vervoersbedrijf een hak kunnen zetten;
- ontevreden (ex)-werknemers (of familie daarvan) een bedrijf kapot kunnen proberen te maken.

Daarbij komt nog dat de controleurs van de RvT zeer minutieus te werk gaan en op alle slakken zout leggen. Niet alleen grove overtreders van de CAO-bepalingen worden 'gepakt', maar ook de meest kleine futiliteiten worden als overtreding aangemerkt. Zo was er een bedrijf dat in plaats van in mei (conform de CAO) al in maart het vakantiegeld uitbetaalde. Het betrof een seizoengevoelig bedrijf dat beter in maart/april dan in de zomermaanden vakantie kon toestaan. Om die werknemers die dat wilden en konden dat te vergemakkelijken, werd de vakantiegelduitkering dus aan vakantienemende werknemers al in maart uitbetaald. Dat leverde een klacht van de RvT en een berisping op!

Door de verschillende werkgeversbonden is bij herhaling althans met de mond beleden dat de RvT een flexibeler opstelling niet zou misstaan. Dat heeft er zelfs toe geleid dat de NOB-vertegenwoordigers een tijd lang de vergaderingen van de RvT niet meer bijwoonden. Momenteel neemt echter ook deze organisatie weer deel aan de werkzaamheden binnen de RvT.

Omdat de individuele vervoerders binnen hun eigen organisatie geen of onvoldoende steun vonden, verzochten enkele vervoerders-lid van de KNO het KNO-bestuur in het voorjaar van '84 de nodige actie te ondernemen. Deze vervoerders spraken daarbij als hun mening uit dat het overgrote deel van de beroeps-

goederenvervoerders af wil van de Raad van Toezicht, maar dat dit niet gehoord wordt door de vier branche-organisaties.

De inmiddels ingestelde Commissie Beroepsgoederenvervoer binnen de KNO hield daarom in oktober '84 een enquête onder de Nederlandse vervoerders, waarbij inderdaad bleek dat de individuele vervoerders af willen van de Raad van Toezicht: 68,4 % wil deze stichting geheel zien verdwijnen en zelfs 82,5 % wil af van de stilleg-strafmaatregelen. Ook de antwoorden op de overige vragen was zeer interessant (zie rapport 'Onrust in het vervoer').

Begin december '84 vond op initiatief van de KNO een gesprek plaats met vertegenwoordigers van de 4 branche-organisaties, maar deze gaven niet thuis. Ze zeiden wel te weten wat er onder de individuele vervoerder leeft en dat ze de KNO-enquête daarvoor niet nodig hadden. Merkwaaardig dan dat ze daar volstrekt niet naar handelen: dat gaat immers lijnrecht in tegen de mening van de individuele vervoerder!

In februari '85 is in een themanummer van het KNO-periodiek KNO-INFO uitvoerig verslag gedaan van het hele gebeuren tot op dat moment. Dat nummer is toen aan (vrijwel) alle vervoerders in ons land gezonden. Gezien de commentaren daarop van de zijde van m.n. PCB/KVO vonden de vier bedrijfstakorganisaties dat niet zo aangenaam. Nu kregen de vervoerders immers informatie aangereikt vanuit onverdachte hoek, waar ze zelf nooit mee kwamen, maar waar de vervoerders duidelijk wel belang in stelden.

Tijdens de in april jl. gehouden KNO-jaarvergadering sprak het VVD-Tweedekamerlid Van Rey - vervoersspecialist - over de op handen zijnde wijzigingen van de Wet Autovervoer Goederen, de vergunningverlening, etc. Ook deze deed belangrijke uitspraken, zoals: "het stilleggen van bedrijven wegens het niet naleven van de CAO is van de gekke!" Daar kunnen de NOB, de KNVTO, de KVD en de PCB het meedoen! Maar omdat er nog steeds geen duidelijk schot in de zaak zat, meende de Commissie Beroepsgoederenvervoer in de KNO er goed aan te doen in de derde week van juni zes regiovergaderingen door heel Nederland te beleggen, waarin opening van zaken werd gegeven inzake de Raad van Toezicht en alles wat daaromheen speelt. Ook werd daarvoor een vertegenwoordiger van de 4 branche-organisaties uitgenodigd, maar die gaven te kennen niet te willen komen. De vervoerders werden bij brief uitgenodigd (met de aanbeveling van zo'n 50 leden-vervoerders van de KNO te komen) en deze lieten het niet afweten. Zij stelden wel belang in de informatie die door drie sprekers werd gegeven. Enkele malen kon in de pauze dan worden gehoord: "Hier heb ik informatie gekregen, die ik nog nooit kreeg". Inmiddels zijn deze inleidingen gepubliceerd in de brochure 'Haalt de Raad van Toezicht 1986?'. Door deze zes regio-vergaderingen, gehouden in één week, werd de druk op de vier bedrijfstakorganisaties opnieuw gevoerd. Straks wordt er onderhandeld over de nieuwe CAD, die in moet gaan per 1 januari '86. Omdat de Raad van Toezicht in de

CAD is geregeld, moeten deze organisaties straks bereid zijn alleen een nieuwe CAO af te sluiten als daar geen Raad van Toezicht meer in voorkomt. Behalve de activiteiten van de KNO, moeten daarom ook individuele vervoerders druk op hun eigen organisaties uitoefenen. Daar moet het ook van komen!

De komende maanden zal de Commissie Beroepsgoederenvervoer in de KNO zo nodig haar activiteiten verder opvoeren. Hoewel de belangstelling van de zijde van de pers tot nog toe niet zo groot was, zou het weleens zo kunnen zijn, dat op het moment dat U dit leest, er al veel meer over bekend geworden is. Als het aan de KNO ligt, gaat per 1 januari '86 de spookrijder Raad van Toezicht van de weg!

Meer informatie inzake de activiteiten van de KNO betreffende het beroepsgoederenvervoer in:

1. rapport 'Onrust in het vervoer' kostprijs: Hfl. 5,- per ex.
2. rapport 'Haalt de Raad van Toezicht 1986?' eveneens Hfl. 5,- per ex.
3. thema-nummer KNO-INFO/beroepsgoederenvervoer, Hfl. 2,50 per ex.

Te bestellen door overmaking van dit bedrag op giro 38.12.055 of bankrek. nr. 48.88.02.326 t.n.v. KNO te Doetinchem, onder vermelding van de titel van de publicatie.

Algemene informatie betreffende de KNO wordt U gaarne gratis toegezonden. Neemt U daarvoor contact op met het secretariaat van de KNO: Postbus 125, 7000 AC Doetinchem, telex 45243, telefoon nr. 08340-30684.

*****

(vervolg van pag. 7) CISKEI

dan \$ 10.000 per arbeidsplaats in een fabriek. Na de afscheiding van Ciskei werden deze subsidies voor 50 % door de R.S.A. gedragen, en moest Ciskei de andere 50 % zelf gaan betalen. Dat dit een onmogelijke last voor dit land betekent behoeft geen betoog.

Hoewel deze wetgeving is aangenomen, zal het afschaffen van de vennootschapsbelasting pas in november 1986 zijn beslag krijgen. Als gevolg van een multilateraal verdrag tussen de vier onafhankelijke thuislanden en de R.S.A. moet een dergelijke wetswijziging 2 jaar van te voren bij de partners worden aangemeld. Dat is in november 1984 gedaan. Voor nieuw te vestigen bedrijven zal dat weinig gevolgen hebben, aangezien die in de eerste 2 jaar toch nog niet veel last van die belasting zullen hebben.

W. van Hulst.

Bronnen:

Free World Chronicle; Reason; Financial Times; Wall Street Journal.

* Prof. Nic Swart is vice-president van de Potchefstroom Universiteit en hoofd van de naar hem genoemde commissie.

** Leon Louw is een advocaat en een der belangrijkste mensen van de Free Market Foundation in Johannesburg. Hij is de architect van de landhervormingen in Ciskei.

LISTS

Eén van de resultaten van de Libertarische Conventie in Noorwegen is de oprichting van een nieuw instituut. Het is het "Libertarian Institute for Strategic Studies", kortweg LISTS genoemd. Dit instituut komt onder de paraplu van Libertarian International onder leiding van Vince Miller als chairman, en Hub Jongen als president.

De voorlopige doelstelling van het instituut is :

1. Het verzamelen en bereikbaar maken van studies, boeken, artikels en andere publicaties die betrekking hebben op strategie en aanverwante kennis en die nuttig kunnen zijn voor het Libertarisme.
2. Het (laten) doen van studies op het gebied van strategie.
3. Het coördineren van strategisch onderzoek dat in de libertarische beweging wordt verricht.
4. Te zijner tijd behulpzaam zijn met het toepassen van de resultaten van deze werkzaamheden.
5. Het publiceren van de resultaten van het bovenstaande.

Omdat er op het gebied van strategie in de libertarische beweging weinig kennis aanwezig is, terwijl het voor de groei en het bereiken van een vrije wereld een noodzaak is, kan dit nieuwe instituut een belangrijke bijdrage gaan leveren voor de toekomst van het Libertarisme.

Daarom doen we dan ook een beroep op alle lezers om zoveel mogelijk mee te werken. U kunt ons opgeven welke boeken of andere publicaties u kent die passen in het bovengenoemde kader.

U kunt ons opgeven voor welke onderdelen van de strategie u belangstelling hebt, of welke u eventueel wilt bestuderen.

U kunt ons financieel steunen door een bedrag over te maken op een van de rekeningen van de VRIJBRIEF, (zie laatste bldz.) met vermelding : " LISTS". De binnengekomen bedragen zullen we besteden om een bibliotheek aan te leggen.

U kunt ons ook gewoon vertellen dat u belangstelling voor dit project hebt, en wij zullen zorgen dat u speciaal wordt geïnformeerd als er iets te melden valt.

Stichting LIFHAS

De Libertarian Foundation for Human Assistance is nu echt aan het werk.

Bij de introductie op de conventie in Noorwegen bleek er grote belangstelling voor deze stichting te bestaan. Er zijn reeds plannen om in enkele landen een dergelijke stichting te gaan vormen.

De mogelijkheid om hulp te kunnen verlenen op "libertarische wijze", spreekt aan.

Op de conventie is alleen nog maar het project "Pygmy Fund" naar voren gebracht. Dit omdat we niet klaar waren om meer te doen. Het resultaat is dat we nu \$ 200.- aan dat fonds kunnen overmaken. Over het Pygmy Fund schreven we uitgebreid in ons juli/augustus-nummer.

Een tweede project is inmiddels gestart. Dit betreft het verlenen van hulp aan een student uit een Oostblokland, waardoor het mogelijk gemaakt wordt dat deze kan afstuderen.

Zo helpt u om libertarische ideeën achter het ijzeren gordijn te krijgen.

Wij zullen u via de Vrijbrief blijven informeren over de voortgang van deze en andere projecten. Ook uw ideeën voor projecten en voor fondsen worden op hoge prijs gesteld. U kunt bij uw storting opgeven aan welk project uw geld besteed moet worden. Ook kunt u de toewijzing aan het bestuur overlaten, net zoals u verkiest. Elke bijdrage, hoe klein ook, wordt zeer op prijs gesteld. LIFHAS is nog maar helemaal in een beginstadium, maar het feit dat er al echt dingen aan het gebeuren zijn, stemt tot optimisme.

Stort uw bijdrage op Rek.nr. 25.81.53.962 (giro 6400 t.n.v. Mees & Hope) van de Stichting LIFHAS, F.Haverschmidtlaan 31, 3116 JL Schiedam, Nld.

PS. Uw bijdragen zijn als gift fiscaal aftrekbaar.

*****

Zweedse KINDERGULAG

In Zweden heeft de staat een drie jaar oud jongetje bij zijn moeder weggehaald en in een opvoedingsgesticht gestopt.

De reden hiervoor is dat de moeder "te dik" is en dat daarom haar verschijning potentieel negatieve effecten bij het kind kan hebben.

AGENDA
*****

VRAAG VAN DE MAAND (Herhaling)

5 sept.: Kring Schiedam. Verder op 3 okt., 7 nov., 5 dec., enz. Steeds op eerste donderdagen.

6 sept.: Kring Eindhoven. Verder op 13 sept., 20 sept., enz. Steeds op vrijdagavond.

19 sept.: Kring Tilburg. Verder op 8 Okt., 12 nov., 10 dec., enz. Steeds op tweede dinsdagen.

16/17 nov. : Week-end. Op de oorspronkelijke datum bleek geen ruimte meer beschikbaar. Thans is er een mogelijkheid gecreëerd door Stefan Blankertz om vlakbij Aken/ Belgische/Nedr. grens iets te organiseren. Dit maakt mogelijk dat we ook Duitse libertariers kunnen verwachten. De hoofdtal zal echter in ieder geval Nederlands/Vlaams blijven. Geef u i.v.m. de organisatie svp zo snel mogelijk op. Definitieve gegevens volgen in de komende VRIJBRIEF, of rechtstreeks aan diegenen die zich in principe hebben opgegeven.

12 april: Trefpunt bijeenkomst in Nederland. 1986

Aug. '86 : de volgende Wereldconventie van Libertarian International in Stockholm.

Voor informatie kunt u bellen naar het Libertarisch Centrum Nederland : 03465-64994.

Bovendien voor de :

Kring Amsterdam naar N. Apeldoorn 020-852287.

Kring Schiedam naar 010-268702.

Kring Tilburg/Kring 't Gooi naar 013-634821.

Kring Eindhoven naar Stefan van Glabbeek 040-438013.

*_**

BIJENKOMST K.N.O.

Op VRIJDAG 15 NOVEMBER is de bijeenkomst van het K.N.O., de Kritische Nederlandse Ondernemers.

Sprekers zijn de professoren : P. Boersma.
A. van Doorn.
J.J. Oostenbrink.

Onderwerpen zijn : -Privatisering/Gezondheidssector.
-Ondernemersbezwaren tegen vrije markteconomie kortzichtig.
-Taken van de staat in een markteconomische ordening.

Plaats : Hoog Brabant in Hoog Catharijne in Utrecht.

Aanvang : 14.00 uur.

Inlichtingen bij het secretariaat 08340-30884.

Degene die het beste (=libertarische) antwoord instuurt, krijgt een verlenging van zijn abonnement met twee nummers.

Welke actie kan een Libertariër tegen "APARTHEID" voeren.?

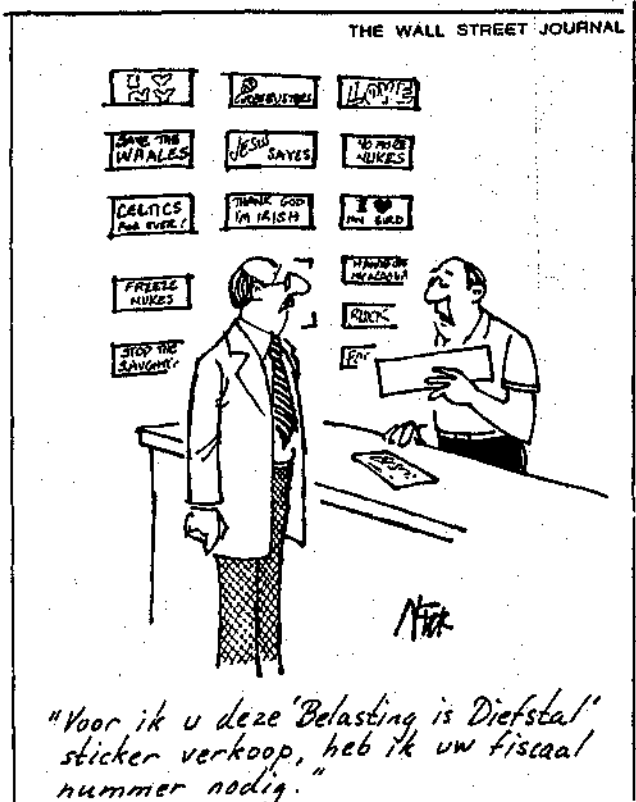
Antwoord v o o r 1 december.

25 procent winst

Met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid zal de volgende conventie van Libertarian International georganiseerd worden in STOCKHOLM. Dit wordt dan een "Wereld" conventie.

U kunt nu al meedoen aan de voorinschrijving. Als u nu \$ 100.- stort, tellen deze voor \$ 125.-. Bovendien mag u nog annuleren tot 60 dagen voor de aanvang en dan krijgt u uw volle bedrag terug.

Zonder risico kunt u dus 25 % winst op uw geld maken. Zulke goede gegarandeerde beleggingen zijn er niet veel. Het aanbod blijft geldig tot 31 december en u kunt het geld over maken op één van de rekeningen van de VRIJBRIEF. (zie laatste pagina).

DE VRIJE MARKT IN EEN ONVRIJE ECONOMIE

.....

ir. L.H.M. Jongen

Adviseerde ik vorige keer aandelen te verkopen zodra U het niet meer vertrouwde. Nu mag U die verkochte aandelen en meer, weer terugkopen.

Philips zakte inderdaad nog verder door, evenals Koninklijke Olie, maar zij die nu kopen (20 augustus wanneer dit artikel geschreven wordt) doen een goede zaak.

Ik ben een koper van : warrants (langlopende opties) Ahold en veel Duitse warrants.

Akzo, Nederlandse, kwaliteitsfondsen.

In Duitsland mag U wat mij betreft Volkswagen, Lufthansa en Thyssen kopen.

Engeland : Commercial Union, BICC en Jaguar.

Verder geldt : verkoop geleidelijk Uw obligaties om 3 jarige Australische \$ obligaties of, voor Nederlanders, Australische hypotheek te geven (hier zijn fondsen voor).

Op Belgische aandelen ben ik niet zo vast, mede omdat de Belgische Frank niet de sterkste munt is, integendeel.

Samengevat : verkoop alleen aandelen in België of om winst te nemen en te ruilen naar voornoemde fondsen.

Bijkomend voordeel van de hier genoemde Nederlandse en Engelse aandelen (behalve BICC) : U kunt over een tijdje, als de koers wat gestegen is, call opties tegen de aandelen schrijven. Dat "geeft" U nog eens extra rendement.

Nu de edele metalen.

U heeft het weer kunnen meemaken : altijd gebeurt er weer iets onverwachts en uiteindelijk stijgt dan weer de goudprijs.

De Zuid Afrikaanse onrust betekent niet zo zeer problemen i.v.m. goud verbruikers. Er liggen toch nog wel wat kilo's goud over de aarde verspreid. Vooral echter veel essentiële mineralen en metalen uit de

platina groep zijn terecht flink gestegen. Dit omdat Zuid Afrika de hoofdleverancier is, naast Rusland, van deze metalen waar ook weinig voorraad op de wereld van is.

Het interessante is nu dat vooral die landen die het meest afhankelijk zijn van die Zuid Afrikaanse metalen, net de landen zijn die zich het meest met Zuid Afrika bezig houden : nl. West Europa.

Verder is erg interessant dat door de onlusten en de hogere goudprijs, veel Zuid Afrikaanse mijnen veel meer winst maken dan een maand geleden. Gokkers kopen Zuid Afrikaanse goud en platina aandelen, maar dan ook Noord Amerikaanse en Australische in gelijke delen.

Beleggers kijken het nog even aan en hopen die Noord Amerikaanse en Australische mijn aandelen binnenkort bij een reactie te kopen.

En de trouwe Vrijbrief lezer ? U had al genoeg gekocht en merkt nu eens te meer dat het verstandig is om een deel in edelen metalen te beleggen !

FREE WORLD CHRONICLE

FWC is het tweemaandelijks blad dat door Libertarian International wordt uitgegeven en dat leden automatisch ontvangen.

Graag wijzen we er nog eens op dat dit blad hoe langer hoe interessanter wordt, en goede informatie geeft over wat er op de wereld gebeurt.

Als abonee op de VRIJBRIEF kunt u al een abonnement krijgen voor \$ 10.-. Mocht u echter tevens de internationale beweging willen steunen, dan is elk hoger bedrag natuurlijk ook welkom. (Een normaal lidmaatschap van LI kost \$ 20.-).

Bedragen kunt u overmaken op een van de bankrekeningen genoemd op het laatste blad.

Vul deze bon in, of geef hem aan een relatie:

Ja ik wil graag meewerken om onze vrijheid te behouden en te vergroten. Noteer mij voor:

- Een abonnement op de VRIJBRIEF voor f 40,- /BF 700,- per jaar.
- .... exemplaren van de brochure "Hoe Vrij bent U nog" à f 3,- /BF 50,-.
- Een literatuurlijst (met boeken van Ayn Rand, von Mises, Hayek, etc.)

Naam: .....

Adres: ..... Tel.: .....

Ik zal f / BF ..... overmaken op Uw rekening bij .....
(zie hieronder).

Stuur ook een proefnummer/informatie aan:

Deze bon opsturen aan: Libertarisch Centrum Nederland (zie hieronder).

Verantwoordelijk Uitgever: ir. H.J. Jongen, Statiestr. 57 - Bus 3 - 2180 Kalmthout (België)

Nederland: Libertarisch Centrum, Fazantenkamp 818, 3607 EB Maarssenbroek. Tel. 03465-64994. AMRO Bank rek.nr. 46.24.31.320 (Giro 8238 AMRO Bank Amsterdam) t.g.v. Libertarisch Centrum; abonnementsprijs f 40,- per jaar; donateurs min. f 100,- per jaar.

België : Herentalsebaan 109, B 2100 Durne; Bank J. van Breda rek.nr. 645-1240465-64 t.g.v. VRIJBRIEF; abonnementsprijs BF 700,- per jaar; donateurs min. BF 1.500 per jaar.